

גברים, נשים וכבוד האדם שביניהם

מצפן הרמטכ"ל מספר 21

כשחייל או חיילת קוראים 'אני נשבע!', הם מתחייבים לעשות הכול למען המדינה, אך באותה נשימה מצפים ליחס הוגן, מכבד ושוויוני.

ביום חמישי האחרון, בטקס השבעה ברחבת הכותל המערבי, בעקבות לחץ של גורמים חיצוניים שאינם צבאיים, החליטו מפקדים שלא לאפשר לקצינה בצה"ל להקריא במהלך הטקס, רק משום שהיא אישה. התוצאה היא פגיעה בערכינו ובפקודות.

הבעיה בהחלטת המפקדים היא כפולה – ראשית, פגיעה בכבודה של הקצינה ואפלייתה רק על בסיס המגדר שלה סותרות לחלוטין את רוח צה"ל. ההחלטה פוגעת בערכים הבסיסיים ביותר שעליהם מושתת צה"ל ובראשם ערך כבוד האדם, שבמרכזו עיקרון השוויון בין כולם ושוויון בין נשים לגברים. בצה"ל, אבחנה בין אישה לגבר יכולה להתקיים רק על בסיס מקצועי וענייני. שנית, ההחלטה מנוגדת לפקודות הצבא ולפקודת 'השירות המשותף'.

נשים משרתות בצה"ל, חיוניות לצה"ל ושירותן הכרחי בצה"ל. הן מפקדות, הן מדריכות, הן חוקרות, הן לוחמות והן מבצעות משימות מסוגים רבים, ודינן הוא בדיוק כדין הגברים המשרתים בצה"ל.

צה"ל הוא צבא העם, הפועל למען העם ומשרתים בו חיילים וחיילות מאוכלוסיות מגוונות שלכל אחת מהן כללי התנהגות ייחודיים. כדי לשמור על האחדות ביחידות צה"ל, השותפות הנדרשת לביצוע המשימות והממלכתיות, מוטלת עלינו החובה לכבד את התפיסות ואת ההשקפות של כל חייל ומפקד, אך בה בעת לשמור על כבודם של המשרתים האחרים ולפעול לאור הערכים של צה"ל. צה"ל עושה מאמצים רבים לתת מקום לכולם ובה בעת לכבד את כולם, אך גם גוזר על עצמו אחידות המתחייבת מארגון צבאי מגובש וממלכתי.

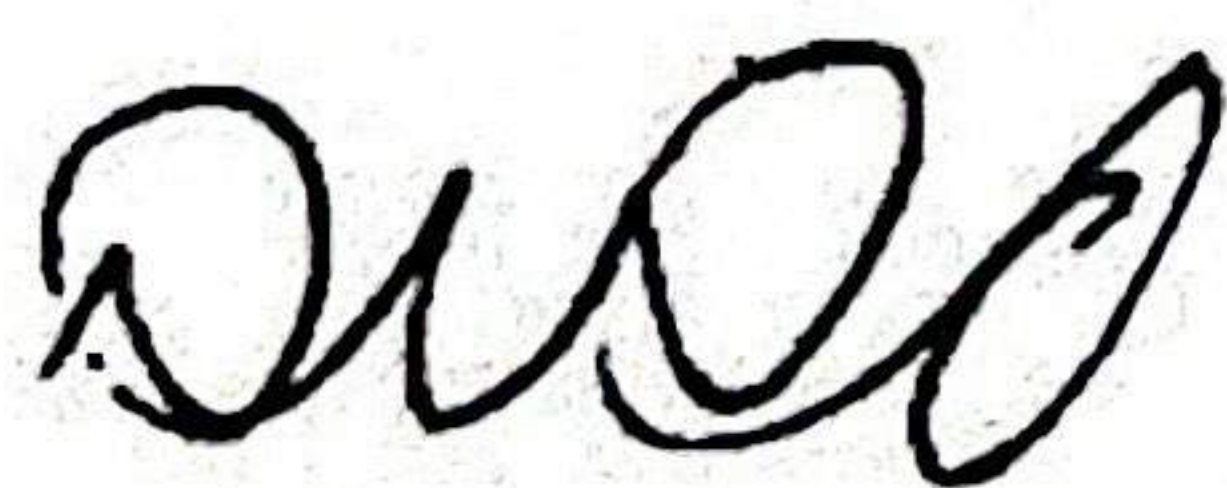

עוד בעיה חמורה הייתה באירוע, והיא השפעתו של גורם חיצוני שאינו מצה"ל על תהליך קבלת ההחלטות של המפקדים. רק המפקדים בצה"ל קובעים את הערכים ואת הנורמות ביחידה, ורק הם קובעים מהם הכללים ביחידה. **אסור למפקדים בצה"ל להיות מושפעים מקבוצות לחץ או מגורמים חיצוניים לשרשרת הפיקוד.**

מפקדים ומפקדות יקרים, אני ער לדילמות המקצועיות והערכיות שאתם ניצבים בפניהן לא פעם. עליכם להכריע, זהו תפקידכם, ולכל החלטה שתקבלו יהיו השלכות. זה טבעה של דילמה, אך כשאתם ניצבים בפני החלטה, מסייעים לכם בהכרעה ערכי צה"ל, הפקודות והנהלים, וגם הניסיון שצברתם והשכל הישר. כל אלו נקראים בצה"ל "שיקול דעת המפקדים". הפעילו את שיקול הדעת באופן מעמיק ומנומק ועשו זאת תוך גילוי כושר עמידה ומנהיגות.

אני רואה אתכם מפעילים שיקול דעת ראוי ומאוזן מדי יום ביומו, בפעילות המבצעית, באימונים ובשגרה, אך מזכיר לכם ודורש מכם לממש את העיקרון הזה: על המשרתים בצה"ל מוטלת החובה לבצע את משימותיהם, ועליכם מוטלת החובה לייצר סביבה בטוחה, הוגנת ושוויונית, שתכבד כל משרת ומשרתת, סביבה שמבטאת את ערכי העם היהודי, רוח צה"ל והחברה הישראלית שעליה אנו מגינים.

**אני סומך עליכם ובטוח שנמשיך לפעול על-פי עקרון 'האדם יקר',
שבמרכזו כבוד האדם, כבוד הדדי ואהבת האדם.**

רב-אלוף   אביב   כוכבי
ראש   המטה   הכללי